

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: **Bez pocztu:** kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. **Z pocztą:** kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrypcja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z **ROZMAITOŚCIAMI** wynosi:

Na pierwszy kwartał 1857 od 1go stycznia do ostatniego marca:

na miejscu	3 złr. 45 kr.
z pocztą	4 złr. 30 kr.

Należność (franco) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Azja. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

— 233 —

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Urodziny Arcyksięcia Ludwika. — Nowiny dworu. — Baron Bourqueney. — Stan normalny Węgier. — Konferencye mennicze otwarte. — Akt łaski cesarskiej. — Manifestacye wdzięczności za udzielone łaski cesarskie we Włoszech. — Z podróży księcia Karola Bawarskiego.)

Wiedeń, 13. grudnia. Dziś obchodzi dwór 72 rocznicę urodzin Jego cesarzew. Mości bawarskiego w Styryi Arcyksięcia Ludwika Józefa (urodzonego 13. grudnia 1784). Z końcem grudnia ma Jego cesarzew. Mość przybyć do Wiednia.

Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Józef odjechał 10go wieczór do Niemcy, i zapewne odda w Schaumburgu wizytę Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Szczepanowi.

Ces. francuski ambasador baron Bourqueney wyprawi 13. b. m. w swoich salonach ucztę dyplomatyczną na 24 osób. Niewiadomo jeszcze, czy baron Bourqueney uda się do Paryża na nowe konferencye.

O nowym akcie łaski cesarskiej dla Węgier donoszą dzienniki niemieckie: „Jeszcze w połowie listopada wydane zostało ważne dla Węgier cesarskie pismo własnoręczne, które zapowiada pomyślną zmianę stosunków i stanowi nowy dowód łaski monarszej. Powiedziano w niem, że z przeprowadzeniem reorganizacji władz w królestwie węgierskiem, mają być także zawieszone wszelkie procesa względem politycznego postępowania dawnych lub świeżo przyjętych urzędników wciągu zaburzeń w latach 1848 i 1849. Wszelkie zatem kompromitujące postępy z owego peryodu, które pomijano przy reorganizacji jako mało znaczące, lub z szczególnej łaski nieuważano za powód do wykluczenia, niemają być odświeżane więcej, gdyż wola Cesarza jest, ażeby urzędnicy, którzy odtąd i na przyszłość służą wiernie rządowi i dopełniają gorliwie swych obowiązków, nie podlegali żadnej naganie więcej za swoją przeszłość, i żeby zapomniano na zawsze o dawnych ich przekroczeniach. Drugie własnoręczne pismo cesarskie postanawia, że na przyszłość mają ustać pewne policyjne środki dozoru itp., które dotąd były niezbędne, a to wyraźnie ze względu na uregulowane teraz w taki sposób stosunki Węgier, że normalny stan kraju można uważać już za przywrócony.“

Konferencye względem stanowczego ułożenia traktatu menniczego rozpoczęły się w Wiedniu w oznaczony naprzód dzień 9go b. m. Mające w nich udział mocarstwa reprezentują następujący pełnomocnicy:

Prusy — tajny nadradca finansowy p. Seydel;
Bawarye — naddirektor mennicy p. Haindl;
Królestwo Saksonie, Sachsen-Koburg-Gotha i Reuss młodszej linii — król. saksoński tajny radca i ministeryalny dyrektor finansowy baron Weissenbach;
Hanower, Oldenburg i Birkenfeld — król. hanowerski radca finansowy p. Bruel;
Wirtemberg — radca rządu p. Müller;
Badeńskie — tajny referendarz w ministeryum finansów dr. Vogelmann;
Elektorstwo Heskie — nadradca górniczy p. Fulda;
Hesye i Hessen-Homburg — wielko-książęco heski nadradca budownictwa Dr. Rössler;
Schaumburg-Lippe — radca rządu p. Campe.

Frankfurt — senator Bernus.

Wszystkie inne rządy, które mają udział w tych konferencyach, a nie mianowały osobnych pełnomocników, zastępują rządy należące do związku celnego.

Ces. austriacki pełnomocnik radca ministeryalny Brentano objął znowu prezydencyę na życzenie wszystkich panów pełnomocników.

Gazeta Wiedeńska z 12go b. m. pisze: W Wenecyi skazano dnia 6go b. m. gondoliera pocztowego Girolamo Trevisan za zbrodnię obrazy majestatu, zakłócenia publicznej spokojności państwa i rozruchu na karę 18miesięcznego ciężkiego więzienia. Jego c. k. Apost. Mość raczył teraz wydać następujące (w języku włoskim nam zakomunikowane) pismo własnoręczne:

„Do prezydenta Mojego sądu apelacyjnego we Wenecyi Ronner'a.
W drodze łaski opuszczam Hieronimowi Trevisan, gondolierowi pocztu wodnej we Wenecyi karę 18miesięcznego ciężkiego więzienia, na którą skazany został za zbrodnię obrazy majestatu, zakłócenia publicznej spokojności państwa i rozruchu. Polecam panu, by go niezwłocznie uwolniono z więzienia, i zawiadamiam o tem równocześnie Mojego ministra sprawiedliwości.

Wenecya, 8. grudnia 1856.

Franciszek Józef.“

Na mocy tego najw. rozporządzenia uwolniono Trevisan'a natychmiast.

Mantua, 5. grudnia. Wiadomość o aktach łaski Jego c. k. Apostolskiej Mości obudziła w ludności tutejszej najgorętsze życzenie, okazać Monarsze swą wdzięczność żywymi oznakami radości. By dogodzić temu życzeniu, kazała municypalność 3. b. m. wieczór, gdy dowiedziano się o łaskach cesarskich, oświetlić wspaniale teatr tutejszy, i hymn ludu odspiewano z radośnym udziałem publiczności. Wczoraj wieczór było całe miasto uroczyście oświetlone; chóry spiewaków i bandy muzyczne przechodziły ulicami, które zapełniały niezliczone tłumy ludu wznosząc nieustanne okrzyki radości na cześć Najjaśniejszych Państwa. Teatr był równie jak dniem przedtem oświetlony i hymn ludu odspiewano z równem uniesieniem jak poprzedniego wieczora.

By zaś wyrazić jeszcze mocniej to powszechne uczucie radości i wdzięczności, postanowiły kongregacye prowincjonalne i rada gminna złożyć najszczerze adresy wdzięczności u stóp cesarskiego tronu.

Jego królewicz. Mość najdostojniejszy książę bawarski Karol przybył 10go b. m. pod nazwą hrabiego Panz paropływem wojennym „Curtatone“ do Zary, a 11go zrana miał udać się w dalszą podróż do Dalmacyi.

Ameryka.

(Doniesienia z południowej Ameryki.)

Montevideo, 6. listopada. U granicy państwa Buenos Ayres zebrały się liczne bandy Indyan, i obawiają się wtargnięcia ich do prowincyi. W Montevideo panuje zupełny spokój.

Hiszpania.

(Okolnik względem sztuk teatralnych.)

Gazeta madrycka ogłasza następujący okolnik ministra spraw wewnętrznych:

„Korzystając z zaburzeń politycznych przedstawiano na teatrach hiszpańskich sztuki przewrotnej, socyalnej dążności i niemoralnej treści. Rząd, którego pierwszym zadaniem jest goić rany zadane krajowi z ostatnich wypadków, musi i temu nieszczęściu zaradzić stosownymi środkami.

Do osiągnięcia tego zamiaru nie dość jest jednakże, ażeby władza występywała z nieprzebręganą surowością przeciw wszelkim porządkowi publicznemu zagrażającym utworom dramatycznym; jej obowiązkiem będzie także usuwać z równą troskliwością ze sceny

wszelkie utwory tego rodzaju, które naruszaniem obyczajności publicznej sprawiają niemniej szkodliwy skutek, wstrząsając właściwe podstawy, na których opiera się społeczeństwo.

Teatr, ów żywioł wywierający wielki wpływ na uczucia ludzkie, niepowinien dawać najmniejszego powodu do naruszania obyczajności publicznej.

Teatr potrzebny jest koniecznie wykształconej ludności; klasom zamożnym bowiem następuje on miłą rozrywkę, pracującym zaś przyjemność i naukę; wszyscy więc powinni znachodzić w nim nieškodliwą zabawę.

Czuwanie nad dziełami dramatycznymi poruczone jest sądowi, trafnemu zdaniu i roztropności cenzorów; tym urzędnikom trudno było przepisać stale sposób postępowania. Jednej reguły jednak mogą trzymać się zawsze! ze stanowiska wartości moralnej zdołają zawsze ocenić należycie sztukę, jeśli będą tylko dbać tyle o przyzwoitość publiczną, ile ojciec rodziny czuwa nad niewinnością swoich dzieci.

Przejęta tem przekonaniem Królowa raczyła rozporządzić, ażeby cenzorom teatralnym przypomniano obowiązki, jakie wkłada na nich równie ważne jak szanowne ich powołanie; kazała czuwać nad tem, ażeby tylko mężowie z szczególnym talentem, doświadczo- nym rozsądkiem i religijnością powoływani byli do takich funkcji, i mogli bez wszelkiej przeszkody oddawać się im z całą gorliwo- ścią i wytrwałością, jakiej wymaga po nich rząd dla dobra spo- łeczeństwa.

Posyłam panu z rozkazu królewskiego to pismo, ażebyś za- stosował się do niego i postarał o należyte wykonanie tego rozkazu.

Madryt, 2. grudnia 1856.

Nocedol.

Francya.

(Poezta paryska. — Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Burza marsylska. — Wystawa sztuk pięknych przyspieszona. — Szczegóły z budżetu.)

Paryż, 8. grudnia. Jak donosi *Monitor*, przyjmował Jego Mość Cesarz wczoraj ambasadora austriackiego, który doręczył mu pismo swego monarchy z doniesieniem o zaślubinach arcyksięcia Karola Ludwika. — Dziennik urzędowy ogłasza dziś ugodę zawartą między Francją i Wielkim księstwem Luksemburgiem ku wzajem- nej ochronie własności literackiej i artystycznej.

— Książę Napoleon był w piątek w Tours, gdzie w obecno- ści jego robiono chemiczne próby z kruszcami, które przywiózł z po- dróży północnej. Z ołowiu zawierającego srebro, uzyskano sztaby srebra, a z chryzolititu aluminium. Temi dniami odbędzie się w Pa- lais Royal wystawa publiczna tych osobliwości, jakie uzbierał książę w ciągu swej podróży, a między któremi znajdują się meble Eski- mów, biusta ich robione z natury, wypchane ptaki i para żywych, niebieskich lisów. Na przyszły rok odbędzie się może nowa wy- stawa tego rodzaju, jeśli książę uskutechni swój plan podróży do ludy i Chin na Ceylon, Borneo, Jawę i Maladiwy, przyczem mają towarzyszyć mu znówu badacze natury i artyści.

— Depesza z **Marsylii** z dnia dzisiejszego donosi: „Pod- czas ostatniej burzy wyrzucony został paropływ „Castor“, płynący ztąd do Włoch, na wybrzeże sardyńskie. Dziewięć okrętów rozbiło się na wybrzeżu Korsyki. Statek pocztowy „Thabor“, przybył tu dopiero przedwczoraj, to jest o 8 dni później z Konstantynopola. Inny statek pocztowy został uszkodzony, przeczco kuryer z Neapolu spóźnił się o dwa dni. Statki, które opuściły Neapol 3. grudnia, donoszą, że miasto było spokojne.“

— Jak wiadomo wyszło rozporządzenie, ażeby zapowiedziano na czerwiec przyszłoroczna wystawa sztuk nadobnych odbyła się już w kwietniu, ponieważ w maju ma nastąpić w tych samych lo- kalach wystawa agronomiczna. Na liczne jednak przedstawienia ze strony artystów, podane do ministra a po części nawet wprost do Cesarza, zostało odwołane to postanowienie, i wystawa sztuk na- dobnych odbędzie się dopiero po wystawie agronomicznej, to jest w połowie lub przy końcu czerwca.

— Dziennik *Bulletin des lois* podaje niektóre ciekawe liczby wydatków w ciągu ostatniej wojny. Tak między innemi wynosiły koszta podróży i kuryerów 800.000 franków. Na posyłki i nad- zwyczajne potrzeby wydano 430.000 fr., na upominki dyplomatyczne 30.000, na inne tajne potrzeby 550.000 franków. Niemniej godne uwagi, że w budżecie ministerstwa spraw wewnętrznych wynosiły wydatki tajne dla bezpieczeństwa publicznego 2 miliony franków, gdy tymczasem na gwardyę narodową wydano tylko 85.000 fran- ków. Z 64 milionów wyszło 19 na nauki publiczne a 45 na sprawy wyznania. Instytut Francji potrzebował 600.000 franków.

Szwajcarya.

(Sąd na powstańców neuenburgskich.)

Izba oskarżenia w procesie neuenburgskim składa się z sę- dziów federacyjnych dra. Blumera, pana Castoldi i dra. Pfyffera. Przysięgli mają być wybierani za pomocą losowania z pierwszego szwajcarskiego okręgu asyzów, mianowicie z całej Szwajcaryi fran- cuskiej, do której należą kantony Neuenburg, Genewa, Waadt, fran- cuska część Berny, Fryburg i Wallis. Komisya pierwszego obwodu składa się z sędziów federacyjnych Troga, Zen, Ruffinen i Glassona; zastępcami ich są pp. Piaget, Martin i Gutzwiller. Federacyjny pro- kurator państwa Amiet zapewnia, że za kilka dni otrzyma izba oskarżenia wszystkie akta i obszerny jego raport o sprawie neuen- burgskiej. Część tego raportu obejmującego 5 tomów in folio leży już od niejakiego czasu na stole rady federacyjnej.

Włochy.

(Powstanie sycylijskie przytłumione.)

O rozruchach w Sycylii donoszą dziennikowi *Preuss. Korres. z Neapolu* 2. grudnia, że powstanie to niebyło weale ani znaczne ani groźne. Powstańcy, pod dowództwem barona Bentivegny, który miał udział w ostatniej rewolucyi i został ułaskawiony, korzystali z przybycia angielskiej goaletty wojennej „Wanderer“ do zatoki Pa- lermi, by wywołać powszechne powstanie, rozszerzając pogłoskę, że flota angielska wysadzi na ląd wojska dla obsadzenia Sycylii. Gdy Palermo pozostała spokojną, obsadzili insurgenci wieś Mezzo- juoso, ale wkrótce po daremnych napadach na wsie Villafrati, Ci- mina i Ventimiglia cofnęli się w lasy przed nadciągającym wojskiem królewskim. Późniejszy rozruch w Cefalu przytłumiono natych- miast. Wszystkie te wypadki obudzają tylko pożatowanie u ludzi rozsądnych, a ludność okazała przy tej sposobności niezachwianą swą wierność rządowi.

Monitore Toscano z 6. b. m. podaje następującą wiadomość: „Wiarogodne listy potwierdzają, że rozruch w Sycylii został już zupełnie przytłumiony. Gdy wojska wysłane z Palermi przybyły na miejsce, uciekła nieliczna banda powstańców i ścigano ją aż do gór i lasów. Później udało się pojmać większą część bandy z wy- jątkiem głównego przywódcy barona Bentivegny. Drugi dowódzca margrabia San Marco, miał, jak słychać, otrzymać paszport i opu- ścić wyspę natychmiast. W Palermie nieobawiano się ponowienia rozruchu i wzmocnienie załogi zdawało się być tem mniej potrze- bne, że powstańcy natrafiali wszędzie na żywy opór ze strony lu- dności.“

W obec tych wiadomości wypada wspomnąć także, co dowo- dził dziennik angielski *Morning Post* jeszcze 8. b. m., mianowicie, że wzburzenie w Sycylii wzmagają się i że wkrótce może przybrać groźny charakter.

Także *Monitor floty* zawiera korespondencyę prywatną z Pa- lermi z 30. z. m. Według tej niudało się zupełnie powstanie sy- cylijskie. „Zdaje się“ — powiada dalej ta korespondencya, — że insurgenci mieli dość wielkie związki, ale ludność pozostała na ich wezwanie tak obojętną, że wszystko skończyło się na nieznacznym rozruchu tylko.“

Korespondencya w gazecie powszechnej z **Neapolu** z 29. listopada wspomina o bliskiej bardzo obszernej amnestyi za zbrod- nie polityczne, o czem mówią w Neapolu z wielką pewnością i na- dzieją, że ten akt łaski nastąpi przy sposobności bliskiego rozwią- zania Jej Mości Królowy. Od niejakiego czasu widać nocami świa- tło na szczycie Wezuwiusza; we dnie zaś otaczają go chmury dymu.

Niemce.

(Przejazd dostojnych osób. — Domysły w zajeści Szwajcaryi z Prusami.)

Jej Cesarzew. Mość Wielka księżna Aleksandra, małżonka Wiel- kiego księcia Konstantego, przybyła w towarzystwie Jego Mości pa- nującego księcia Ernesta z Sachsen-Altenburg, jako też Ich Mości księcia Józefa i księżniczki Teresy z Sachsen-Altenburg na dniu 9. b. m. z Altenburga z dziećmi swemi do Lipska i udała się zaraz w dalszą podróż do Hanoweru, gdzie myśli zabawić jakiś czas na dwor- ze królewskim aż do przybycia swego małżonka.

— *Neue Preuss. Ztg.* roztrząsała w jednym z naczelnym ar- tykułów siłę zbrojną i odporną Szwajcaryi i wspomniała przy tem, że w razie podjęcia zbrojnych środków przeciw Szwajcaryi zajęte będą płaszczyny graniczące z krajem badeńskim, i że do wyprawy w góry zapewne nie przyjdzie.

Szwecya.

(Projekt swobód kościołowi katolickiemu. — Apanaże książęce. — Kapitalizacya grun- towego podatku.)

Sztokholm, 28. listopada. Projekt rządowy „rozszerzenie wolności wyznania“ przedłożono temi dniami najwyższemu trybuna- łowi pod rozpoznanie, i zawiera w głównej treści takie przepisy: Przejście z luterskiego panującego wyznania na inne wyznanie nie będzie nadal karane ani wydaleniem z kraju, ani konfiskatą dzie- dzictwa, majątku ani innym sposobem. (Dotychczas tak się działo.) Kto występuje, będzie podlegać przepisom, jakie w innych wyzna- niach są prawomocne, a wolno ma być wszystkim wyznanom zgroma- dzać się na nabożeństwo podobnie jak kościołowi luterskiemu. W tym względzie będzie zniesione król. postanowienie z 12. sty- cznia 1726. Lecz na religijne zgromadzenia, które nie są właściwym nabożeństwem domowem i prywatnem wolny musi mieć wstęp tak duchowieństwo panującego kościoła luterskiego, jakoteż policya; a w przypadku rozruchu lub nieporządku może policya to zgroma- dzenie rozwiązać. Podobnie nie może się odbywać takowe zgroma- dzenie, chyba za pozwoleniem o tym samym czasie, w którym przy- pada nabożeństwo panującego kościoła. Kto za dworem i miejscem przeznaczonym na nabożne zbory swego wyznania rozszerza od- mienne od nauki luterskiego kościoła wyznanie, ulegnie pieniężnej karze do 500 talarów. Odnośną załobę może jednak wyłączenie tylko podkanclerz sprawiedliwości przedłożyć. Książd luterski będzie w ta- kim razie skazany na uchylene z urzędu. Rozszerzenie odmiennej nauki drukiem ulega ustawom o prasy, (to znaczy jest pozwolone.) Kto się zajmuje mnożeniem prozelitów będzie skazany na karę do 300 talarów. Dzieci rodziców, jeśli opuszczają panujący kościół szwedzki, pozostaną na wszelki sposób na wychowaniu w gminie, którą rada kościelna oznaczy. — Ponieważ ten wniosek do ustawy

nie zawiera żadnego przepisu o nadzorze nad księżami innego wyznania, nad stanem szkół, ubogich osób cywilnych i t. d., więc zdaje się, że nastąpią jeszcze niektóre uzupełnienia.

W izbie wyższej wszczęła się dnia 22. bardzo żwawa dyskusja nad propozycją pana Lederström, ażeby apanaże osób książęcych były przyzwolone „pod tą samą rubryką,” jak lista cywilna dla Króla. Minister finansów Griepenstedt zbijał tę mocę, którą jednak do wydziału państwa odesłano.

Hrabia Posse przedłożył w izbie wyższej wniosek względem kapitalizowania podatku gruntowego. Wniosek ten jest bardzo ważny, i jeżeli będzie przyjęty, dostarczą rządowi zasilków pieniężnych, ażeby wykonać obszerne projekta o kolejach żelaznych, które podano prawie na 150 milionów talarów.

Rosya.

(Zmiany w urzędach. — Wiadomości bieżące. — Obecny stan Sebastopola. — Nowy dwór. — Ulaskawienia. — Ułatwienie powrotu mieszkańcom prowincji południowych. — Jeneral Murawiew. — Pensje urzędnikom. — Siostry miłosierdzia. — Nowy policmajster do Warszawy. — Flotyla na jeziorze Bajkał.)

Petersburg, 3. grudnia. Cesarzskim ukazem uwolniono z posady dotychczasowego jenerał-intendanta armii czynnej, Pogodina, i powołano do dyrygującego senatu w Warszawie. Jeneral kawalerji, baron Offenbergh otrzymał komendę nad korpusem kawalerji rezerwowej z prawami dowódcy korpusu w czasach pokoju. Wojenny gubernator jenerał Stepanów został uwolniony z swej posady i przydzielony do ministerstwa spraw wewnętrznych, to samo i jenerał, książę Gagarin. Znacznie powiększono liczbę urzędników dyrekeyi dróg i komunikacyi, i wielu urzędników posunęło na wyższe stopnie. Żołnierzom marynarki podwyższono płacę. Z rozkazu Cesarza nadano medale wojenne siostrze miłosierdzia, które pełniły swe obowiązki w czasie ostatniej wojny na linii bojowej.

Z Sebastopola donoszą, że pomimo bardzo spóźnionej pory roku powracają ciągle dawniejsi mieszkańcy do tego miasta: jednak niektórzy z przybyłych z powrotem mianowicie kupcy, opuszczają znowu miasto i przysiedlają się do Kamieszy. Teraźniejszą ludność Sebastopola podają na 7000 dusz, Kamieszy na 2000, a Bałakławy na 3000; liczbę załogi wojskowej we wszystkich tamtejszych fortyfikacyach podają do 800 ludzi. Zreštaurowano już zupełnie większą część kościołów i gmachów publicznych, podobnież 300 domów mieszkalnych w dolnem mieście (górne nie poniosło prawie żadnej szkody), a prócz tego wystawiono 80 nowych budowli. Pomnik Kazackiego, który w czasie oblężenia uszedł wszelkiego uszkodzenia, otoczono kwiecistemi grzędami, a na podstawie dodano do dawnego napisu nowy: „Nie tknęły go pociski nieprzyjacielskie.“ Zatopione w głębi portu okręta nie będą już wydobyte według najwyższego rozkazu; dla ułatwienia jednak wnijsia do portu, rozebrano okręta i pościanno maszty. Cieniom admirała Nachimowa ma być wzniesiony koło dawniejszej warowni Pawła osobny pomnik.

— J. M. Cesarz bawi tu znowu od dni kilku, a dnia jutrzejszego odhyć się ma wielkie nabożeństwo żałobne w kościele św. Piotra i Pawła za duszę Cesarza Alexandra I. i Mikołaja I., na którym znajdować się będą obecni tu członkowie rodziny cesarskiej, jenerałicya i zastępcy oddziałów broni rozmaitej.

Synom skazanych roku 1826 bojarów: Dawidowa i Iwaszowa przywrócono tytuł szlachecki i nazwisko rodowe. Oba młodzieńce przypuszczeni byli już dawniej do łaski cesarskiej i wcieleni do gwardyi, gdzie pierwszy miał stopień podchorążego, a drugi porucznika.

Niedawno wyszło rozporządzenie, którem wyszczególniono wsparcie, jakie dawniej przyrzeczono mieszkańcom prowincji południowych, co podczas wojny najwięcej ucierpiały. Jak na teraz obmyślano tylko środki do powrotu dla tych, którzy wśród wypadków wojennych wyszli z kraju, i podzielono wychodźców i zbiegów tych na trzy klasy, a to według stanu proźbę wnoszących. Osobom stanu niższego wyznaczono rubli 25, średniego 50, a wyższego 100, i tylko w nadzwyczajnych wypadkach mogą być kwoty te podwojone.

Jeneral Murawiew, były namiestnik Kaukazu, przybył po długiej podróży z Tyflidy do Moskwy i przyjmowany był z wielkim zapalem. Spracowany i chorobą znużony nie mógł pod porę zdążyć na koronację. Wraca do Petersburga jako członek do rady państwa.

W końcu przeszłego roku wydał Jego ces. Mość postanowienie, że jenerałowie i oficerowie, równie jak szeregowcy byłej armii polskiej z roku 1830, otrzymają w dodatku owczesną pensję swoją, jeżeli jeszcze teraz zostają w służbie. Rozporządzenie to rozciągnięto teraz na wszystkich owczesnych urzędników cywilnych, a potrzebne sumy będą opędzone z dochodów królestwa Polskiego.

Siostry miłosierdzia, co tyle w Krymie położyły zasług około wojowników rosyjskich, powróciły tu znowu i poświęcają się podobnie jak wprzód z niesprawowaną gorliwością, pielegnowaniu chorych. Każda z nich ma ozdobe kryza na piersi.

Jenerałmajor Aniczków został mianowany oberpolicmajstrem Warszawy w miejsce występującego z tej służby dla słabości jenerał-majora Goryowa.

Na jeziorze Bajkałskiem ma być zaprowadzona flotyla parowa taka sama jak na morzu Kaspijskiem.

Ksiestwa Naddunajskie.

(Spisek na życie kajmakama.)

Z Jas donoszą z 29 listopada do pruskiej korespondencyi o awanturniczym projekcie spiskowym pewnego oficera dawniejszego,

nazwiskiem Dimitriu, targającym się na życie kajmakama i jego ministrów. Dziennik pomieniony uważa Dimitriu za obłąkanego.

Azya.

(Pokłady rudy żelaznej. — Król Audy. — Dr. Belfour.)

Z Kalkuty donoszą do dziennika *Times*: O jedną milę geograficzną od Reniganezu, ostatniej stacyi kolei żelaznej odkryto obszerne pokłady rudy żelaznej, położone niedaleko kopalni kamienia węgielnego; i tak np. w otworze głębokości 51 stóp uzyskano z rudy 42% żelaza. Odkrycie to obiecuje na przyszłość wielkie korzyści, zwłaszcza że tanie, krajowe żelazo stało się teraz w Indjach główną potrzebą, a mianowicie pod tamtejsze koleje żelazne. — Co do Audy, tedy zamyśla rząd poczynić od Gogra aż do Fejzabadu (w odległości około 1000 mil angielskich) wybudować kolej żelazną i tym sposobem ułatwić mieszkańcom przewóz ich wyrobów i ziemiopłodów. Król stracony żyje pod Kalkutą po dawnym swym zwyczaju i trudno, by wstawianie się matki jego w Londynie — a którą zwa „jedynym jeszcze mężem, czyli głową całej rodziny królewskiej“ — odniosło skutek pożądany. Lecz i o jej charakterze nie najlepiej sądzą w Kalkucie. — Dr. Belfour, znakomity lekarz w Madrasie, wydał ciekawe dzieło o cholery. Wspominał on o tem jeszcze przed kilkoma laty, że zaraza ta we wielu miejscach prezydentury wcale się nie pojawiała. Z bliższego w tej mierze dochodzenia pokazało się, że w samym Madrasie znajduje się wśród dystryktów dotkniętych zarazą kilkaset włości nieznających nic o tej chorobie. Przypisują to otwartemu i zdrowemu ich położeniu, a częścią i gęstemu drenowaniu obszarów.

Boniesienia z ostatniej poczty.

Z Paryża donoszą jednemu z dzienników Brukselskich: „Najnowsze wiadomości z Neapolu są bardzo pomyślne. W Sycylii skończyło się już powstanie. Armia zachowała się dzielnie. Ludność jest za rządem. Spokój przywrócono zupełnie.“

Paryż, 11. grudnia. *Monitor* donosi, że stan oblężenia w państwie papieżkiem zniesiony został w pogranicznych obwodach i w Romagni, z wyjątkiem obwodu Ankony i Bononii.

Paryż, 13. grudnia. Wczoraj wieczór renta 3 proc. 67.45. — Dziennik *Pays* donosi w korespondencyi z Konstantynopola, że jeden z synów Reszyda Baszy odjechał z depeszami do Paryża.

— Urzędowa depesza, którą margrabia Antonini, bawiący obecnie w Brukseli, otrzymał z **Neapolu** 8. grudnia donosi, że Jego król. Mość nie jest raniony. (L'auguste persone de S. M. est saine et sauve.) Z jakiego źródła pochodzi wiadomość *Monitora* o lekkiem ranieniu Króla, niewiadomo jeszcze.

Londyn, 11. grudnia. Jego królewicz. Mość książę Prus Fryderyk Wilhelm odjechał wczoraj po południu do Paryża, i wieczór odpłynął z Dowru do Francyi. (Dnia 11. po południu przybył Jego królewicz. Mość do dworcu północnej kolei w Paryżu, gdzie przyjmowała Go ambasada pruska; poczem w towarzystwie tej ambasady i oddziału Gwidów udał się do Tuileryów. Cesarz przyjmował księcia w wielkich schodów.) Powietrze mamy ciepłe przy silnym dśszczu.

Berna, 10go grudnia. Fryburskie wybory wypadły w duchu kościoła. W Scaffis chcieli szturmować zamek, ale napaśników odparto ogniem ręcznej broni, dwóch poległo.

Turyń, 10. grudnia. Zaraz po otwarciu sesyi ma być przedłożony Izbowi projekt względem zaciągnięcia pożyczki w sumie 50 milionów lire.

Alexandrya, 7. grudnia. Budowa kanału od brzegów Nilu rozpoczęnie się w styczniu 1857 i jak najspieszniej ma być ukończona.

Kairo, 5. grudnia. Wicekról odjechał z dworcem i w towarzystwie pp. Lesseps i Popolani do Sundanu. Król Abyssynii Teodor powita go zapewne w Chartum, dokąd się udał z biskupem Salama. Wyprawa naukowa do źródeł Nilu udaje się dnia 15. b. m. w drogę.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie listopada r. b. na targach w obwodach: lwowski, żółkiewskim, samborskim, sanockim i tarnopolskim.

	O b w ó d :		Lwów		Żółkiew		Sambor		Sanok		Tarnopol	
	w mon.	konw.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.	zł.	kr.
Korzec pszenicy . . .	8	12	8	13	7	53	7	24	7	36	7	36
„ żyta	5	38	4	52	5	11	4	47	4	26	4	26
„ jęczmienia . . .	3	45	4	9	3	35	3	26	3	34	3	34
„ owsa	2	10	2	20	2	.	2	2	2	14	2	14
„ hreczki	3	39	4	.	4	24	.	.	.	36	.	.
„ kukurudzy	5	24	.	.	.	10	.	.
„ kartofli	2	.	1	43	2	30	2	7	1	14	1	14
Cetnar siana	42	.	53	.	25	.	44	.	1	19	.	.
„ wehny	86
Sąg drzewa twardego	9	.	6	.	7	.	6	13	10	.	.	.
„ „ miękkiego	6	28	5	23	5	12	4	20	8	50	.	.
Funt mięsa wołowego	.	4 ³ / ₂	.	5 ¹ / ₅	.	4 ¹ / ₂	.	4 ¹ / ₅	.	4 ¹ / ₂	.	.
Garniec okowity . . .	2	10	1	10	2	4	1	51	1	45	.	.

Kurs lwowski.

Dnia 15. grudnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	49	4	53
Dukat cesarski	4	52	4	56
Półimperyal zł. rosyjski	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	1	38	1	39
Talar pruski	1	33	1	34½
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr.	80	18	80	45
Galic. obligacje indemnizacyjne	76	7	76	33
5% Pożyczka narodowa	83	—	83	45

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. grudnia.

	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	81	—
" sprzedał " " 100 po	—	—
" dawał " " za 100	—	—
" żądał " " za 100	81	30
Wartość kuponu od 100 złr.	1	49½

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 12. grudnia.

		w przecięciu
Obligacje długu państwa	5% za sto 82½ 5/16	82½/16
detto pożyczki narod.	5% " 84 84½/16 1/8	84½/16
detto z r. 1851 serya B.	5% " —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% " —	—
Obligacje długu państwa	4½% " —	—
detto	4% " —	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% " —	—
detto	3% " —	—
detto	2½% " —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto	109½ 5/8 1/2	109½/8
detto	—	—
Obl. wiedz. miejskiego banku	2½% " —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% " —	—
Obl. indemn. Niz. Austr.	5% 88	88
detto galicyjskie i węgierskie	76½ 77 77½	76¼
detto krajów koron.	5% —	—
Akcyje bankowe	1040 1030	1035
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	590 588½	588½
Akcyje c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	326½ 327½ 329½	328
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	—	—
Akcyje austr. Lloydów w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 12. grudnia.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106½ 1/2 5/8 l.	106½ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	105½ 105 l.	105 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78½ 1/4	78½ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—17 16 16½	10—16½ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	105 105 l.	105 2 m.
Marsylia za 300 franków	122½ 1/4	122½ 2 m.
Paryż za 300 franków	122½	122½ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	264 263	263½ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	460	460 T. S.
Cesarskie dukaty	9½	9½ Agio.
Dukaty al marco	8½	8½ Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. grudnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83½ — 84. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 90.	
— 91. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 —. Obligacje długu państwa 5% 82½ — 82½.	
detto 4½% 71½ — 71½. detto 4% 64½ — 64½. detto 3% 50 — 50½.	
detto 2½% 40½ — 41. detto 1% 16½ — 16½. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 —.	
detto Oedenbursk. z wypł. 5% 93 —. detto Peszt. 4% 94 —.	
detto Medyol. 4% 93 —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 — 88½.	
Galic. i węg. 5% 77 — 77½. detto innym. niższ. austr. 84½ — 85.	
Obl. bank. 2½% 61 — 61½. Pożyczka loter. z r. 1834 273 —	

274. Detto z r. 1839 126 — 126½. Detto z r. 1854 109½ — 109½. Renty Como 14½ — 14½.

Galic. list. zastawne 4% 79 — 80. Półn. Oblig. Prior. 5% 84 — 84½. Glognickie 5% 79 — 80. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 83 — 84. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 90 — 91. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116 — 117. Akcyje bank. narodowego 1031 — 1033. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 322½ — 322½. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 117 — 117½. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 256 — 258. Detto półn. kolei 242½ — 242½. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 331 — 331½. Detto tow. żegl. parowej 566 — 568. Detto 13. wydania 561 — 563. Detto Lloydów 420 — 423. Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80. Akcyje młyn parowego wiedz. 77 — 78. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 24 — 25. Detto 2. wydania 40 — 41. Esterhazego losy 40 złr. 72 — 72½. Windischgrätz losy 22½ — 22½. Waldsteina losy 24½ — 25. Keglevicha losy 11½ — 12. Ks. Salma losy 39½ — 40. St. Genois 39½ — 40. Palfego losy 38½ — 38½. Clarego 37½ — 38.

Amsterdam 2 m. 88½. Augsburg Uso 106½. — Bukareszt 31 T. 263 —. — Konstantynopol 31 T. 459 —. Frankfurt 3 m. 105½. — Hamburg 2 m. 78½. — Liwna 2 m. 105½. — Londyn 3 m. 10.17. — Medyolan 2 m. 104½. — Paryż 2 m. 122½. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9½ — 9½. — Napoleondor 8 12 —. — Angielskie Sover. 10 19 —. — 20. Imperyal Ros. 8 28 —.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. grudnia.

Oblig. długu państwa 5% 82½; 4½ 71½; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2½% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiedz. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1032. Akcyje kolei półn. 2385. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 564. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższ. austr. Towarzystwa eskomtowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 106½ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 105½ 2 m. Hamburg 78½ 2 m. Liwna — 1. 2 m. Londyn 10 — 16½. 2 m. Medyolan 104½. Marsylia 122½. Paryż 122½. Bukareszt 263. Konstantynopol 458. Smyrna —. Agio duk. ces. 9½. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109. Pożyczka narodowa 83½. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 322½. — Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. grudnia.

Hr. Dzieduszycki Włod., z Poturzyce. — PP. Cieński Udalr., z Okna. — Henigstein, c. k. generał major, ze Stryja. — Nowacki Kaz., z Tejsarowa. — Krużyński Henryk, z Żółkwi. — Torosiewicz Michał, z Poltwy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. grudnia.

Baron Buol-Bernburg, c. k. radca nam., do Dembicy. — PP. Borowski Józef, do Radłowic. — Świeżawski Maks., do Przemyśla. — Smolka Franc., adw. kraj., do Tarnopola. — Mochnacki Ign., do Żółkwi. — Głowacki Wład., do Kozówki. — Schirnding, c. k. kapitan, do Dembicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 13. i 14. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	323.14	+ 2.4°	89.5	zachodni	sl. pochmurno
2. god. popoł.	321.55	+ 5.1°	87.2	połud.-zach.	" "
10. god. wiecz.	321.05	+ 3.8°	83.9	zachodni	" "
Przed południem deszcz 1."14.					
6. god. zrana	321.25	+ 2.9°	87.3	połud.-zach.	sl. pochmurno
2. god. popoł.	320.02	+ 5.2°	82.0	zachodni	cichy "
10. god. wiecz.	319.28	+ 2.6°	90.9	"	" "

Wieczor deszcz 0."20.

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Die Krondiamanten.“

Jutro: Na dochód artysty dramatycznego sceny polskiej p. Juliana Wilkoszewskiego dramat z francuskiego w 5 aktach: „Gabriela.“

KRONIKA.

Dyrekcya Towarzystwa opiekującego się obydwojma chrześcijańskimi zakładami ochrony małych dzieci we Lwowie zaprasza na popisy dzieci tych zakładów odbyć się mające dnia 23. b. m. rano o godzinie 11. w domu nr. 301½ za kręconymi słupami, a o godzinie 1szej po południu na Grodeckim przedmieściu w domu nr. 229½. Program popisu następujący: 1) Modlitwa i mały katechizm. 2) Pieśń poranna. 3) Powieść moralna ku rozwinięciu władz umysłowych w dzieciach, do tego odpowiednie przypowiadki obyczajowe. 4) O własnościach i pożytku niektórych zwierząt. 5) Poznanie i składanie głosek. 6) Małe zadania rachunkowe z zastosowaniem maszyn rachunkowej (liczydła). 7) Przemowa dzieckoznna jednego z dziatka. 8) Hymn ludu. — Goście będą mieli sposobność przypatrzeć się robotom ręcznym dziewczątek zakładu. Nakoniec rozdawana będzie między dziatwę koleda.

W miesiącu grudniu odbywają się zwykle wystawy bydła angielskiego w Londynie i na prowincyi. Wystawa w Birminghamie, którą zwiedzało 43.000 osób, skończyła się 6. grudnia. Najciekawszym miał być drób na tej wystawie i kilka najpiękniejszych egzemplarzy jego sprzedano w istocie po nader wysokich cenach. Wielka wystawa bydła w Londynie zaczęła się 8. grudnia i miała trwać trzy dni.

— Na uwagę zasługuje nowe przedsiębiorstwo dziennikarskie nastroczające wielką korzyść wszystkim, którzy zostają w stosunkach handlowych z Sycylią. Jestto wychodzący w Palermo co środę i sobotę dziennik „Circolare d'informazioni commerciali“, w którym znaleźć można zawsze najpewniejsze doniesienia targowe, wykaz cen, wiadomości nawigacyjne i doskonale artykuły w zawodzie ekonomii politycznej.